Warszawa 14 grudnia 2022 r.

Sześć lat car sharingu w Polsce: doskonały odbiór, trudne realia

- **Sześć lat temu pojawiła się w Polsce pierwsza ogólnodostępna usługa współdzielenia aut. Obecnie rynek car sharingu nad Wisłą to trzy firmy, 5,5 tys. pojazdów i ok. 1 mln unikalnych użytkowników**

- **Największym problemem branży jest walka o rentowność: zamkniętych zostało 15 spośród 18 uruchomionych dotychczas usług. Aż 95 proc. dzisiejszego rynku kontrolują dwie najmocniejsze marki**

- **Zalety car sharingu dostrzegają zarówno mieszkańcy, jak i włodarze miast. Kontrastuje z tym niezrozumiały brak instytucjonalnego wsparcia dla tej usługi transportowej, dającej miastom i społeczeństwu liczne korzyści**

Z możliwości wynajmowania „na minuty" samochodu poprzez aplikację mobilną Polacy mogą korzystać od jesieni 2016 roku. Ówczesna nowość jest dzisiaj dobrze rozpoznawalną usługą transportową, uzupełniającą tradycyjne formy komunikacji w 19 miastach kraju. W szóstą rocznicę istnienia polskiego car sharingu Stowarzyszenie Mobilne Miasto opublikowało raport przedstawiający aktualny stan tego rynku, jego mocne strony, bolączki, perspektywy i wyzwania.

Z raportu można dowiedzieć się m.in. że:

- Na koniec listopada 2022 roku działało w Polsce trzech operatorów car sharingu (Panek, Traficar i 4Mobility), którzy łącznie w największych polskich miastach oferowali flotę 5,5 tys. aut;
- Każdy z systemów funkcjonuje w pełni komercyjnie, tj. bez jakiegokolwiek wsparcia publicznego;
- We flotach car sharingu w Polsce dominują auta miejskie i kompaktowe (łącznie 91,4 proc. floty) oraz o napędzie spalinowym (96,5 proc., przy czym ok. 27 proc. stanowią auta hybrydowe). Jednak w porównaniu do poziomu krajowego w polskich flotach car sharingu jest 40-krotnie więcej aut bateryjnych;
- Najwięcej współdzielonych samochodów dostępnych jest w Warszawie (1920), Gdańsku (870) i Krakowie (650). Jednak w przeliczeniu na liczbę ludności liderami są Gdańsk i Sopot (odpowiednio 1,87 oraz 1,86 auta na 1 tys. mieszkańców);
- Jeden samochód współdzielony może zastąpić posiadanie od ośmiu do nawet 19 aut w użytku prywatnym, a tym samym „uwolnić" każdorazowo 80-190 m kw. przestrzeni.

- *Nasze badania pokazują, że 30 proc. polskich użytkowników car sharingu posiadających auto jest gotowych zamienić jego posiadanie na współdzielenie. Przy decyzji o skorzystaniu z usług mobilności współdzielonej Polacy kierują się głównie wygodą: 93 proc. wskazań to bliskość pojazdu. Ważne są też względy ekonomiczne, cena usługi otrzymała 87 proc. wskazań. Ponadto aż 85 proc. badanych zgadza się z tym, że współdzielenie pojazdów pozwala zmniejszyć negatywny wpływ transportu na środowisko* – mówi Grzegorz Młynarski z Mobilnego Miasta, doktorant w Katedrze Miasta Innowacyjnego w warszawskiej SGH.

Włodarze miast lubią car sharing. Ale ponad 80 proc. usług zostało zamkniętych

W raporcie Mobilnego Miasta swoją wizją i opinią ma temat car sharingu dzielą się decydenci z największych polskich miast – prezydenci oraz szefowie departamentów kluczowych dla dziedziny transportu z Gdańska, Warszawy, Krakowa, Gdyni, Poznania, Szczecina, Wrocławia, Katowic, Łodzi i Rzeszowa. Wszyscy

postrzegają tę usługę bardzo pozytywnie: widzą w niej nowoczesne i wartościowe uzupełnienie miejskiego transportu, szansę na efektywniejsze wykorzystywanie przestrzeni w miastach i korzyści ekologiczne.

Rzeczywistość ekonomiczna jest jednak dla car sharingu bezwzględna. Spośród 18 uruchomionych dotychczas w Polsce ogólnodostępnych usług aż 15 zostało zamkniętych z uwagi na ich finansową nieopłacalność. Wśród nich były zarówno systemy małe, jak i duże (np. 400 aut MiiMove w Trójmieście), usługi oparte o auta spalinowe, jak i wyłącznie elektryczne (np. 500 aut innogy go! w Warszawie), marki czysto komercyjne, ale także te wspierane przez samorząd (np. 200 aut miejskiej wypożyczalni „elektryków" Vozilla we Wrocławiu).

Efekt: po pierwszych sześciu latach przetrwali tylko najwięksi operatorzy, a blisko 95 proc. rynku stanowią marki Panek i Traficar.

- *To dobrze, że włodarze miast dostrzegają, iż car sharing nie jest „zwykłą" wypożyczalnią samochodów, lecz oferuje miastom korzyści związane z rozgęszczaniem ruchu i proekologicznym równoważeniem mobilności, a mieszkańcom – wygodę i niezależność bez konieczności posiadania auta na własność. Dlatego powinien być wspierany administracyjnie i prawnie. Dziś systemy car sharingu istnieją w Polsce wyłącznie dzięki determinacji, wizji i pieniądzom prywatnych przedsiębiorców, którzy podpierają dodatkowo tę usługę innymi, bardziej rentownymi działaniami* – komentuje Adam Jędrzejewski, prezes Mobilnego Miasta.

Raport MM podkreśla potrzebę systemowego wsparcia dla całej kategorii car sharingu na poziomie zarówno administracji krajowej, jak i samorządowej - analogicznie, jak ma to miejsce np. w obszarach elektromobilności czy taxi, które korzystają w miastach z licznych ułatwień i zachęt regulacyjnych, i finansowych.

Prognozy dla polskiego car sharingu: 60% wzrostu w 4 lata

Oceniając perspektywy rozwoju car sharingu w Polsce autorzy raportu uwzględniają prognozy globalne, według których światowy rynek w tej branży będzie się rozwijał w latach 2023-2026 w rocznym tempie 13 proc. pod względem liczebności floty i 21 proc. pod względem liczby użytkowników. Na świecie na koniec 2026 roku car sharing urośnie do skali ponad 1 mln pojazdów i 220 mln użytkowników usług.

- *Oznacza to, że w przypadku Polski na 10. urodziny car sharingu dostępnych będzie blisko 9 tys. aut współdzielonych w modelu B2C, a baza ich użytkowników osiągnie wielkość 2-3 mln. Rosnący koszt posiadania własnego samochodu, systemy korporacyjnego współdzielenia aut, wygoda korzystania, zaawansowane algorytmy przewidywania popytu i zmieniający się model konsumpcji – to wszystko czynniki napędzające rozwój tej usługi. Nie ma przy tym też wątpliwości, że ze względów ekonomicznych jedyny możliwy biznesowo model rozwoju car sharingu to jego koncentracja w największych miastach, czego dowodzą też najnowsze decyzje rynkowe operatorów* – ocenia Adam Jędrzejewski.

Opublikowany dziś raport omawia specyfikę i charakter usługi car sharingu, jej historię na polskim rynku, temat cyfrowej integracji usług transportowych (MaaS) oraz elektromobilności w car sharingu, kwestie legislacyjne, zawiera także dane z badań użytkowników oraz ukazuje punkt widzenia przedstawicieli samorządów, biznesu, organizacji pozarządowych i analityków.

Raport „6 lat car sharingu w Polsce" można pobrać tutaj:
https://mobilne-miasto.org/6-lat-car-sharingu-w-polsce/

Więcej informacji:
Adam Jędrzejewski, prezes Stowarzyszenia Mobilne Miasto
tel.: +48 501 533 227
e-mail: aj@mobilne-miasto.org